

Verzoekschrift op grond van Artikel 22, Hoofdstuk V, Grondrechten, Persoonlijke Rechten en Vrijheden van de Grondwet in samenhang gelezen met de artikelen 1, 375, 480 en 492 van het Wetboek van Strafvordering en artikel 3 lid 1 onder b van de Amnestiewet 1989 zoals gewijzigd bij S.B. 2012 no. 49.

Betreft: Niet dan wel aanhouden tenuitvoerlegging veroordelende vonnissen

Aan: het bevoegd gezag
De Procureur – Generaal
Grootedelachtbare Mr. G. Paragsingh
Limesgracht no. 92
Alhier

Geven eerbiedig te kennen:

De belanghebbenden, te weten:

1. **BOUTERSE, DESIRE DELANO**, wonende aan de Patrijsstraat nr. 28 te Paramaribo,
2. **BRONDENSTEIN, BENNY STUART**, wonende aan de Limesgracht nr. 91 te Paramaribo,
3. **GEFFREY, ERNST OTTO**, wonende aan de Joli Coeurstraat nr. 10 te Paramaribo,
4. **DENDOE, STEPHANUS MARINUS**, wonende aan de Primostraat nr. 10 te Paramaribo
5. **DIJKSTEEL, IWAN LEENDERT**, wonende aan de Arnoldstraat nr. 13 te Paramaribo

Allen ten deze domicilie kiezende aan de Prins Hendrikstraat nr. 4 te Paramaribo, ten kantore van Dubois & Partners Legal, waarvan mr. Murwin Dubois, mr. Milton Castelen, mr. Martin Misiedjan, mr. Derrick Veira en mr. Nailah U. van Dijk CAMS AMLCA, allen advocaten bij het Hof van Justitie van Suriname, ten deze handelende als speciaal daartoe gemachtigden en advocaten van belanghebbenden.

1. Tegen de belanghebbenden zijn op woensdag 20 december 2023 door het Hof van Justitie in hoger beroep in strijd met het recht en de goede procesorde veroordelende vonnissen uitgesproken die geregistreerd staan onder de respectievelijke nummers SRU-HVJ-2023-14, xxx, xxx, xxx, xxx en xxx. Deze veroordelende vonnissen zijn geweest nadat de Amnestiewet 1989, bekrachtigd bij S.B. 1992 no. 68 en zoals gewijzigd bij S.B. 2012 no. 49, reeds was toegepast in de strafprocessen welke in eerste aanleg aanhangig waren gemaakt tegen de belanghebbenden in 2012.

2. Door het integraal ingebracht en toegepast hebben van de Amnestiewet 1989, is het door die wet toegekende en beoogde rechtsgevolg van rechtswege ingetreden. Namelijk dat de bevoegdheid tot strafvordering ten aanzien de belanghebbenden was komen te vervallen. Voorts had de rechter voor wie de zaak aanhangig was, onmiddellijk de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie moeten uitspreken en indien de verdachten zich in detentie bevonden, hun onmiddellijke invrijheidstelling bevolen diende te worden. Met de veronachtzaming van de wettelijke rechtsgevolgen van de Amnestiewet die van rechtswege waren ingetreden en het daarna alsnog uitspreken van de veroordelende vonnissen op 20 december 2023 is het Ne Bis in Idem-beginsel geschonden en daarmee de rechten van de belanghebbenden zoals erkend en gewaarborgd in artikel 8 lid 4 Amerikaans Verdrag inzake Mensenrechten (AVRM) en artikel 14 lid 7 Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten (BUPO).
3. Tegen de hierboven geschetste achtergrond naderen de belanghebbenden u met het onderhavige verzoekschrift op grond van artikel 22 van de Grondwet, met de dringende vraag niet over te gaan tot de tenuitvoerlegging van de onrechtmatig gewezen veroordelende vonnissen van het Hof van Justitie, dan wel de uitvoering aan te houden c.q. op te schorten totdat in civiele bodemprocedure voor recht is verklaard dat:
 - De Amnestiewet 1989, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2012 no. 49 was toegepast in de eerste aanleg strafprocedures van de belanghebbenden.
 - De wettelijke rechtsgevolgen van de Amnestiewet 1989, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2012 no. 49 niet dan wel niet correct zijn toegekend aan de toepassing van de wet in eerste aanleg.
 - Door het niet dan wel niet correct toekennen van de wettelijke rechtsgevolgen van de Amnestiewet 1989, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2012 no. 49, de processen ter terechtzitting in eerste aanleg zijn opgeschort in plaats van zoals door de wetgever voorgeschreven definitief beëindigd.
4. Verwezen wordt dezerzijds naar het ondersteunend standpunt van het Openbaar Ministerie, vervat in de negen pagina's tellende schriftelijke verhandeling van mr. R.H. Elgin, destijds handelende in zijn hoedanigheid van auditeur-militair, gericht aan de President en Leden van de Krijgsraad, gedateerd 4 maart 2016. Enkele bijzonder relevante passages betreffen de navolgende:

[P. 1] "Slechts het bevel gegeven in 5.4 van eerdergenoemde beschikking moet worden uitgevoerd en is de vraag of het bevel uitvoerbaar is. De a.m. (auditeur-militair) verwijst uitdrukkelijk naar het in wet RiS artikel 5 2de alinea gestelde "*Hij is, behoudens de bij WvSv gestelde verplicht om op bevelen van dat college te vervolgen of te doen vervolgen*". Om deze vraag te antwoorden zal de a.m. en juridisch betoog moeten houden. Voor de zuiverheid van het te houden juridisch betoog van de a.m. is het noodzakelijk dat het bevel wordt geciteerd. Punt 5.4 luidt "*Beveelt dat de Pg het onderzoek ter terechtzitting zal doen hervatten in de stand waarin*

het zich voor de schorsing bevond, ten aan zien van de in punt 5.2 en 5.3 genoemde personen". Prangend is dus vast te stellen in welke stand bevond de strafzaak zich voor de schorsing?"

[P. 2] “Om deze prangende vraag te beantwoorden moet en kan niet anders dan gekeken worden naar de processen-verbaal van het verhandelde ter terechtzitting voor vonniswijzing. Blijkens hetgeen de a.m. heeft genoteerd heeft de Krijgsraad op de terechtzitting van 12 april 2012 de "gewijzigde Amnestiewet 1989" in het rechtsgeding betrokken. De Krijgsraad heeft overwogen dat hangende de behandeling van de strafzaken tegen de verdachten, de wet van 5 april 2012, houdende wijziging van de Amnestiewet 1989 is afgekondigd, welke - kort gezegd - de straffeloosheid van de tenlastegelegde feiten voorschrijft en daaraan ten overvloede het gevolg van niet ontvankelijk verklaring van de vervolgingsambtenaar verbindt. Hierna hebben zowel de a.m., raadslieden en verdachten van de Krijgsraad de gelegenheid gehad om zich uit te laten. De Krijgsraad heeft vervolgens de strafzaak middels vonniswijzing doen beëindigen in een formele eindbeslissing van schorsing van de vervolging.”

[P. 3] “Vaststaat dat in dit lopend strafproces tot tweemaal toe een hogere rechtsprekende instantie is geadiëerd. Namelijk eerstens toen een verdachte hoger beroep had aangetekend tegen het vonnis uitgesproken en gewezen op 11mei 2012. Het HvJ in haar hoedanigheid van hoger rechtsprekende instantie in gevolge artikel 368 WvSv heeft zitting gehouden en opnieuw recht gesproken. Het in eerste aanleg uitgesproken en gewezen vonnis is vernietigd en er is op nieuw rechtgesproken. De a.m. stelt vast dat uit het vonnis in hoger beroepzaak niet blijkt dat het HvJ heeft geoordeeld:

- Dat het prejudicieel vraagstuk niet bestaat.
- Dat de Krijgsraad zelf de door haar/hem opgeworpen vraag of er sprake is van inmenging in een zaak aanhangig bij de rechter, zelf moet beantwoorden.
- Dat de vraag of er sprake is van inmenging bij en zaak aanhangig bij de rechter niet aan de orde is.
- Dat de gewijzigde Amnestiewet niet van toepassing is op de 8 december strafzaken.”

[P. 3] “De a.m. kan niet anders concluderen dan dat het boven aangehaalde nog steeds aan de orde is in deze lopende strafzaak, na de verwijzing in hoger beroep. De status in de strafzaken waar geen hoger beroep is aangetekend is, dat er geen beroepsmogelijkheid bestaat omdat de termijn: van het indienen van het hoger beroep zoals aangegeven in artikel 372 Wwsv ruim is overschreden. Het rechtsgevolg is dat die vonnissen zowel

in gezag van gewijsde als kracht van gewijsde zijn komen te verkeren. Met de uitdrukking gezag van gewijsde wordt de bindende kracht van een vonnis bedoeld. Deze houdt in dat de beslissing voor partijen bindend is en dat zeker in latere processen tussen dezelfde partijen onbetwistbaar vastligt wat de rechter omtrent de rechtsbetrekking tussen deze partijen in die uitspraak heeft beslist.”

[P. 3] “Het tweede moment is ontstaan toen de vertegenwoordigers van de nabestaanden via de artikel 4WvSv procedure zich hebben gewend tot het HvJ om de schorsing van de vervolging ongedaan te maken. Het HvJ is in raadkamer bijeengekomen om te oordelen op grond van artikel 4 WvSv. De raadkamer mist de wettelijke bevoegdheid om een in eerste aanleg gewezen en gesproken vonnis, die nota bene in gezag van gewijsde is, ongedaan maken. De bevoegdheid van de raadkamer (de raadkamerprocedure) van het HvJ strekt zich niet verder uit dan het beoordelen van het beklag op grond van artikel 4 WvSv. Niet meer en niet minder! De a.m. houdt zich aanbevolen te vernemen de onjuistheid van deze stelling.”

[P. 3] “Verwijzend naar de beschikking van 27 november 2015 met name punt 5.4 inhoudende het bevel door de raadkamer gegeven, dat de vervolging moet worden voortgezet stelt de a.m. de vraag welke rol voor het OM is weggelegd om de voortzetting zoals bevolen voort te zetten. Deze vraag zal pas beantwoord worden nadat is aangegeven welke gevolgen de beschikking niet kan hebben voor de 8 december strafzaak.”

[P. 4] “In willekeurige volgorde stelt de a.m. dat de beschikking van 27 november 2015 nooit en te nimmer tot gevolg kan hebben dat:

- De gewezen en uitgesproken vonnissen, allen in gezag van gewijsde d.d. 12 mei 2012 zijn vernietigd!
- Het vervolgingsbeletsel, zoals door de Krijgsraad geconstateerd is, opgehouden is te bestaan.
- De gewijzigde Amnestiewet buiten toepassing moet worden gelaten waardoor de vervolging kan worden voortgezet.”

[P. 4] “Het antwoord op de zelf opgeworpen vraag is dus dat het juridisch erop neer komt dat ondanks het bevel van het HvJ, de a.m. pas nadat het vervolgingsbeletsel is opgeheven zijn woord voor requisitoir kan houden. Immers de Krijgsraad is primair gehouden aan het stringent regime van de artikelen 334; 335 en 336 van het WvSv, die een stapsgewijze beslissing voorschrijven in een aanhangige zaak, namelijk eerst beoordeling en beslissing omtrent de 4 formele voorvragen van artikel 334 en 335 WvSv, waarna de materiële eindvragen aan de orde komen. De a.m. kan en mag derhalve het woord voor requisitoir niet voeren. Is deze zienswijze het

negeren van het door het HvJ gegeven bevel om te vervolgen of te doen vervolgen? *Het antwoord is nee omdat er zich en situatie van "behoudens de bij WvSV gestelde" zich voordoet waardoor het bevel onuitvoerbaar is!"*

[P. 4] “Ondanks het feit dat het een feit van algemene bekendheid is wat het legaliteitsbeginsel inhoudt, zal deze opendeur toch door de a.m. worden ingetrapt. Artikel 1 WvSV luidt ""STRAFVORDERING HEEFT ALLEEN PLAATS OP DE WIZE ALS BIJ WET VOORZIEN." Dit is het onweerlegbaar wettelijk uitgangspunt. Omdat strafvordering plaats moet vinden op de wijze als bij wet wordt voorzien zal de a.m. deze regel nooit en te nimmer ter zijde kunnen schuiven. De a.m., de rechter eveneens niet, noch in eerste aanleg noch in hoger beroep! De gewijzigde Amnestiewet voorziet in een vervolgingsbeletsel of deze of gene het daarmee oneens is of niet. Ook de vervolgingsambtenaar is bewaker van een goede procesorde, hij heeft een recht handhavende taak. Het OM is noch voorstander noch tegenstander in een strafproces.”

5. Deze door de a.m. geponeerde schriftelijke standpunten nopen de belanghebbenden dan ook te nadrukken dat niet buiten artikel 1 juncto artikel 375 van het Wetboek van Strafvordering geredeneerd kan worden, waaruit volgt dat hoger beroep niet openstaat tegen de beschikkingen. Deze processuele beperking gold ook op de datum waarop het Hof van Justitie beschikte op het klaagschrift ex. artikel 4 Wetboek van Strafvordering op 27 november 2015.
6. Met het uitvoeren van de rechtens onuitvoerbare HvJ-beschikking d.d. 27 november 2015, door de Krijgsraad in de processen in eerste aanleg van de belanghebbenden, is door de Staat Suriname ontegenzeggelijk in strijd gehandeld met artikel 1 van het Wetboek van Strafvordering. Een en ander met de benadeling tot gevolg van de belanghebbenden in hun gerechtvaardigde belangen die zij ontlene aan hun rechten erkend en gewaarborgd in de artikelen 8 lid 4 AVRМ en 14 lid 7 BUPO. Het betreft in deze de schending van de bescherming welke de belanghebbenden genieten op grond van het Ne Bis in Idem-beginsel.
7. Voorts brengen de belanghebbenden onder uw aandacht dat niet uit de dagvaarding en tenlasteleggingen van hen en ook niet uit de veroordelende vonnissen tegen hen is gebleken dan wel vastgesteld dat zij zich hebben schuldig gemaakt aan grove mensenrechtenschendingen en/of misdaden tegen de menselijkheid. Het is vanwege deze omstandigheid dat niets een rechtsgeldige amnestieverlening aan de belanghebbenden, conform het geldende internationaal recht, in de weg staat.

8. De tussenuitspraak van de Krijgsraad op 09 juni 2016, heeft het reeds afgesloten strafproces derhalve dan ook onrechtmatig heropend, daarmee is evident het Ne Bis in Idem-beginsel grovelijk geschonden.
9. Met de integrale toepassing van de Amnestiewet 1989, is aan de toen lopende strafzaken tegen de belanghebbenden van rechtswege een definitief einde gekomen. Reden waarom alle proceshandelingen ná 2012 ná het tijdstip, waarop de Amnestiewet 1989 was toegepast op de lopende zaken, onrechtmatig c.q. nietig zijn en geen enkel nieuw rechtsgevolg teweeg mogen brengen dan wel hebben gebracht.
10. Zowel de uitspraken van de Krijgsraad respectievelijk het Hof van Justitie in 2016, 2019, 2021 en 2023 tasten het rechtsgevolg van de reeds toegepaste Amnestiewet 1989 op geen enkele wijze aan. De belanghebbenden benadrukken dat de uitspraak van het Constitutioneel Hof in juli 2021 geen terugwerkende kracht heeft en slechts werkt vanaf het moment van de uitspraak. Nu het Hof van Justitie in haar vonnis van 20 december 2023 geen nadere overwegingen terzake heeft gegeven en slechts de eerdere vonnissen heeft bevestigd en overgenomen, staat conform het geldend recht overeind dat de Amnestiewet 1989, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2012 no. 49, van toepassing was tot en met 2021. Daarnaast was de betreffende Amnestiewet reeds integraal toegepast zoals eerder aangegeven en heft het besluit van het Constitutioneel Hof de rechtsgevolgen van de reeds toegepaste Amnestiewet 1989 niet op. Het besluit van het Constitutioneel Hof in 2021 kan en mag derhalve nimmer ten nadele van de belanghebbenden werken en/of worden uitgelegd.
11. Behalve het Openbaar Ministerie, hebben ook de belanghebbenden zich tegen de gevolgde onrechtmatige processuele handelingen verweerd. Laatstgenoemden hebben dat gedaan in zowel eerste aanleg als ook in hoger beroep. Nu er geen gewone rechtsmiddelen meer openstaan, zijn zij genoodzaakt om via de civielrechtelijke procedure voor recht te doen laten verklaren dat de processuele handelingen in strijd zijn met het legaliteitsbeginsel en het Ne Bis in Idem-beginsel, waardoor de veroordelende vonnissen in hoger beroep, arbitrair en dus onrechtmatig zijn.
12. Eveneens zijn de belanghebbenden genoodzaakt zich te wenden tot het Inter-Amerikaans Hof voor de Rechten van de Mens, ter beoordeling van dezelfde rechtsvragen.
13. Van beide hierboven aangekondigde processen, op nationaal en internationaal niveau, is de uitvoering opgestart door de belanghebbenden.
14. Tegen de achtergrond van de schadebeperkingsplicht die eveneens rust op de Staat, wordt u ter voorkoming van accumulatie van schade als gevolg van de procedurele misslag, te weten het niet toekennen van de door de wet beoogde rechtsgevolg van de toegepaste

Amnestiewet 1989, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2012 no. 49, aan de destijds lopende gerechtelijke processen tegen de belanghebbenden, dringend gevraagd om de veroordelende vonnissen van het Hof van Justitie d.d. 20 december 2023 niet ten uitvoer te leggen dan wel de uitvoering op te schorten c.q. op te schorsen c.q. aan te houden totdat de nationale civiele rechter definitief in rechte heeft vastgesteld dat er sprake is van schending van het Ne Bis in Idem-beginsel en totdat het Inter-Amerikaans Hof voor de Rechten van de Mens een definitieve beslissing heeft genomen over de schending van de belanghebbenden hun recht op een eerlijk proces zoals verankerd in artikel 8 AVR.M.

15. Op grond van alle bovenstaande punten kan geconcludeerd worden dat er niet alleen sprake is van een evident oneerlijk proces, maar dat er evident sprake is van opéénvolgende onrechtmatige proceshandelingen en uitspraken in onderhavige processen. Voorts betekent dit dat het effectueren c.q. uitvoeren van het laatstgenoemd vonnis ontegenzeggelijk met zich meebrengt dat het Openbaar Ministerie zich openlijk leent voor het verder schenden van de mensenrechten van de betrokken veroordeelden. Het voorgaande is niet alleen in strijd met de Grondwet en genoemde geratificeerde verdragen, maar betekent een verdere uitholling van de Rechtsstaat.

Redenen waarom de belanghebbenden u verzoeken om de uitgesproken veroordelende vonnissen met nummers SRU-HVJ-2023-14, xxx, xxx, xxx, xxx en xxx:

PRIMAIR:

- A. Niet ten uitvoer te leggen, zulks daar het in 2012 van rechtswege ingetreden rechtsgevolg van artikel 3, lid 1 onder a en b van de Amnestiewet 1989, bekrachtigd bij S.B. 1992 no. 68 en laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2012, nummer 49, zich verzet tegen de uitvoering van voornoemde vonnissen, zulks daar de wetgever in artikel 3, lid 1 onder a van de Amnestie wet 1989, uitdrukkelijk het volgende bepaald heeft “*De amnestie, als bedoeld in artikel 1, heeft tot gevolg, dat: indien personen veroordeeld zijn tot straf, de bevoegdheid tot uitvoering van die straf vervalt en, voor zover zij zich tot uitvoering van die straf in detentie bevinden, het Openbaar Ministerie, of de rechter die de straf heeft opgelegd! de onmiddellijke invrijheidstelling zal bevelen*”;

SUBSIDIAIR:

- B. Vanwege hun arbitraire c.q. onrechtmatige karakter niet ten uitvoer te leggen, dan wel de tenuitvoerlegging op te schorten c.q. te schorsen c.q. aan te houden totdat in de civiele procedure definitief in rechte is geoordeeld over de rechtsvraag of er sprake is van schending van het Ne Bis in Idem beginsel en totdat Inter-Amerikaans Hof voor de Rechten van de Mens geoordeeld heeft over de rechtsvraag of het recht op een eerlijk (straf)proces van de belanghebbenden is geschonden.

Paramaribo, 8 januari 2023,

Het welk doende enz enz,

Mr. Murwin Dubois,
Advocaat

Mr. Milton Castelen LLM,
Advocaat

Mr. Nailah U. van Dijk CAMS AMLCA
Advocaat

Mr. Martin Misiedjan,
Advocaat

Mr. Derrick Veira,
Advocaat